LEEFBAAR HUIZEN WIL JOODSE SLACHTOFFERS IN HUIZEN RECHT DOEN

Aanvullend meer Joodse namen op herdenkingsmonument

Frans Bianchi: "Twee wetenschappers hebben voor hun onderzoek ook Huizen bezocht. In hun proefschrift uit 2004 staat het resultaat van hun onderzoek. Hoe moeilijk kan het zijn?" (Foto: M. van Os)

Het college verricht al enige tijd onderzoek naar de namen van alle joodse ingezetenen in Huizen die in de periode slachtoffer zijn geworden van de Duitse bezetting. De namen die nu op het herdenkingsmonument aan de Ceintuurbaan staan zijn niet volledig. Het college ziet dat ook als een omissie.

Dat antwoordt het gemeentebestuur op vragen van Leefbaar Huizen. Edwin Koning las in een artikel dat 68 Joodse inwoners (er zijn er 77 bekend) op last van de bezetter zouden zijn verhuisd naar Amsterdam.

Volgens hem had een ambtenaar van de gemeente laten weten dat Joodse inwoners 'waren verhuisd naar Amsterdam', zoals het in de boeken staat.

Edwin Koning: "Duidelijk is waarom, voor transport naar de vernietigingskampen. 37 van hen overleven die verschrikking. Er komt een herdenkingsmonument in Huizen te staan. Echter er worden, tot mijn verbazing, maar 5 namen vermeld".

Geen eigen onderzoek

Het gemeentebestuur geeft aan dat destijds de namen op het herdenkingsmonument tot stand zijn gekomen door een particulier initiatief van Jady Snel die zelf onderzoek had verricht naar de periode van de Tweede Wereldoorlog en de daaraan gerelateerde gebeurtenissen in Huizen.

"Het was zijn verdienste dat, na verplaatsing van het herdenkingsmonument naar de huidige locatie, de plaquettes met namen van Huizer oorlogsslachtoffers tot stand zijn gekomen. De gemeente heeft dit particuliere initiatief, inclusief de namenlijst, overgenomen. De gemeente heeft zelf geen historisch onderzoek verricht naar de vraag of de namenlijst volledig was". De gemeente volgde de lijn van 'verhuisd', niet meer in Huizen woonachtig.

Naar nu blijkt zijn er veel meer Joodse slachtoffers uit Huizen wiens naam op het monument een plaats verdient. Frans Bianchi, waarop Edwin de Koning zijn informatie baseert, heeft deze gegevens al eerder in een interview met de Huizer Courant op 26 juni 2014 geopenbaard.

De gemeente wil graag recht doen aan alle joodse ingezetenen van destijds in Huizen en doet, zo laat het college weten, al enige maanden onderzoek daarnaar.

Reeds bekend

Dat laatste roept enige bevreemding op. In 2004 was er al een wetenschappelijk onderzoek bekend met Huizer gegevens. Al in 2006 heeft de gemeente na een oproep informatie van Huizer inwoners gekregen. En in 2014 informatie en bronnenonderzoek van Frans Bianchi.

Burgemeester Hertog zal op 1 december in de commissie ABM hierover de raad nader informeren.

Gemeente start onderzoek al in 2006

In de Huizer Courant van 26 juni 2014, meer dan twee jaar geleden, reageert de gemeente op het interview met Frans Bianchi over de niet vermelde namen van Joodse slachtoffers. Zij schrijven de Huizer Courant het volgende:

"De gemeente heeft een advertentie geplaatst (dat was in 2006, red.) waar inwoners op konden reageren. Als ze iets wisten, konden ze dat kenbaar maken bij de gemeente. Op die advertentie is kennelijk ook door Frans Bianchi gereageerd, maar dat is niet meer te traceren (….) Het is bijna tien jaar geleden. De brief staat niet geregistreerd. We begrijpen dat Frans Bianchi al veel werk heeft verricht om namen te achterhalen. We willen er serieus werk van maken en houden zeker ook zijn naam en onderzoek in gedachten. We willen alle zeilen bijzetten om de losse eindjes aan elkaar te knopen en te kijken wat we kunnen vinden".

Dat was 2014.

Niets meer gehoord

Naar aanleiding van het artikel in de Huizer Courant in 2014 zegde de gemeente toe om met Frans Bianchi een gesprek hierover te hebben. Bianchi heeft daarna niets meer vernomen.

Frans Bianchi: "Ik heb nog gebeld en gemaild, maar nee hoor, niets. Als je vragen over een stoeptegel hebt, krijg je antwoord. Nu niet. En nu lees ik in de krant dat de gemeente het ingewikkeld vind en meer tijd nodig heeft. Hoe ingewikkeld kan het zijn? De gemeente Groningen heeft ongeveer 800 namen op 'stolpersteine' in het centrum gezet. In Baarn, daar heb ik nog aan meegewerkt, doen ze er een jaar over. Hoe moeilijk kan het zijn"?

In Baarn doen ze er een jaar over

Het Comité Joods Monument Baarn vroeg eind 2014 aan Frans Bianchi of hij informatie had. Op 2 februari 2015 gaf hij alle informatie en de vindplaats van openbare bronnen die hij bezat over Joodse slachtoffers in Baarn door aan het comité. Ook de gegevens uit het proefschrift.

Het comité ging samen met de gemeente aan het werk. Op basis van onder andere de gegevens van Bianchi werd een jaar later(!!) op 27 januari 2016 vlakbij het Stationsplein in Baarn een holocaust gedenkteken onthuld met de namen van 45 uit Baarn weggevoerde Joden die tijdens de oorlog vanuit Baarn zijn weggevoerd en in Auschwitz, Bergen-Belsen, Mauthausen, Sobibor, Theresiënstadt of op een onbekende plek in Midden-Europa zijn vermoord. Tot de slachtoffers behoorden 8 kinderen tussen de 6 en 12 jaar oud.

Frans Bianchi: "Ingewikkeld onderzoek? In 2004 is er al een proefschrift van twee wetenschappers verschenen met de registratie van 31 Joodse slachtoffers in Huizen. Het staat geregistreerd".

"Om erachter te komen wie in Huizen de Joodse slachtoffers zijn van de Tweede Oorlog is helemaal niet zo moeilijk. Het is namelijk geregistreerd. Notabene in een proefschrift, digitaal te vinden, van wetenschappers die ook in Huizen op het gemeentehuis zijn geweest voor onderzoek", zegt Frans Bianchi. Hij verbaast zich er over dat de gemeente nog steeds niet de Joodse Huizers die na de oorlog niet zijn teruggekeerd bekend kan maken. En dus dat er nog steeds slechts 5 joodse slachtoffers op het herdenkingsmonument aan de Ceintuurbaan worden vermeld. En dat is, volgens Bianchi, aantoonbaar onjuist. Het zijn er veel meer.

Onderzoek in Huizen

In het proefschrift 'Een onderzoek naar de overlevingskansen van Joden in Nederlandse gemeenten 1940-1945', publiceren Marnix Croes en Peter Tammes de cijfers uit Huizen. Gepubliceerd in 2004 met een tweede druk in 2006. De ondertitel was: "Gif laten wij niet voortbestaan".

De wetenschappers komen in het gemeentearchief van Huizen een lijst tegen van geregistreerde Joden in Huizen. Op 1 oktober 1941 zijn dat er 77. Er is een tweede lijst. Datum 5 maart 1942. Daarop staan 68 Joodse namen. De lijst waarop mensen zijn weggevoerd naar Amsterdam. Na onderzoek komen Tammes en Croes tot 37 Joodse inwoners uit Huizen die de oorlog hebben overleefd. Er zijn dus, volgens deze bron, 31 Joodse slachtoffers.

Geen 5, maar 31 Joodse slachtoffers

Frans Bianchi: "De Duitse bezetter verordende dat gemeentes lijsten moesten aanleggen met Joodse inwoners op basis van formulieren die de Joodse burgers zelf moesten invullen. In het proefschrift staat dat ook de burgemeester van Huizen de opdracht kreeg een lijst van aangemelde personen op te stellen en te overhandigen. Op persoonskaarten in het gemeentearchief staan de namen met vermelding van Joods/half-Joods. Het aantal 31 is substantieel meer dan de genoemde 5 op het monument".

Namen niet genoemd, wel bekend

De namen zijn niet in het proefschrift vermeld. Dat mocht niet. Volgens Bianchi was dat een voorwaarde die de wetenschappers kregen voor hun onderzoek. Frans Bianchi: "Maar die namen zijn wel bekend. Onder meer bij Croes en Tammes die ze digitaal hebben geregistreerd".

In 2006 al gereageerd

Het stoort Frans Bianchi dat hij de gemeente er al in 2006 op heeft gewezen dat het aantal niet klopt. In een artikel dat verscheen op 26 juni 2014 in de Huizer Courant staat dat al beschreven.

Frans Bianchi: "In de tijd dat de plaquettes op het herdenkingsmonument werden toegevoegd, werd een oproep gedaan in de krant om namen door te geven. Ik heb toen een brief naar de gemeente gestuurd, dat er in Huizen Joodse ingezetenen en complete gezinnen woonden, die op last van de Duitsers noodgedwongen Huizen moesten verlaten om naar elders te verhuizen of onder te duiken. Later werden zij vanaf dit adres op transport naar Duitsland gezet. De namen van deze Joodse ingezeten van Huizen krijgen volgens het "reglement" geen naamsvermelding op het Huizer herdenkingsmonument, omdat ze niet in Huizen zijn gearresteerd of omdat Huizen niet hun laatste woon- of verblijfsplaats was".

Hoezo verhuisd?

De gemeente reageerde formeel en met weinig historische kennis. Toentertijd luidde het antwoord van de desbetreffende ambtenaar dat deze namen niet in aanmerking kwamen, omdat ze waren uitgeschreven als ingezetenen van Huizen en waren verhuisd. Frans Bianchi: "Hoezo verhuisd? In januari 1942 begonnen de deportaties van statenloze Joden. Nederlandse Joodse personen en families moesten op last van de Duitse bezetter vanuit Huizen en de rest van 't Gooi noodgedwongen naar Amsterdam "verhuizen" en werden voor het merendeel daarna op transport gezet naar de vernietigingskampen. Er was totaal geen sprake van een vrijwillige verhuizing". "En", zo voegt hij toe, "die Duitse verordening van lijsten aanleggen van Joodse inwoners zit ook in het gemeentearchief".

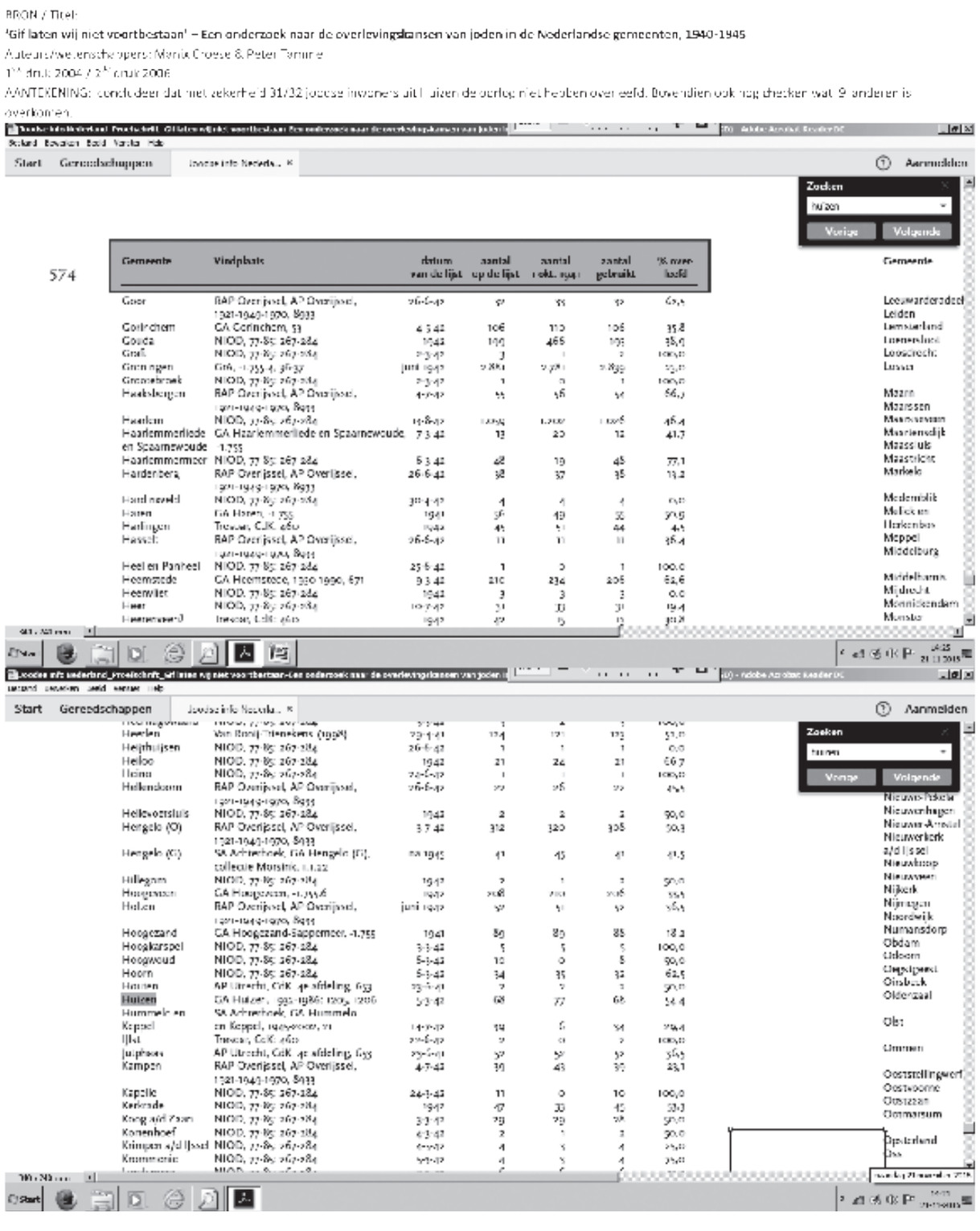

BRON / Titel:
'Gif laten wij niet voortbestaan' – Een onderzoek naar de overlevingskansen van joden in de Nederlandse gemeenten, 1940-1945
Auteurs/wetenschappers: Marnix Croese & Peter Tammes
1ste druk 2004 / 2de druk 2006
AANTEKENING: concludeert dat met zekerheid 31/32 joodse inwoners uit Huizen de oorlog niet hebben overleefd. Bovendien ook nog checken wat 9 anderen is overkomen.

574

Gemeente	Vindplaats	datum van de lijst	aantal op de lijst	aantal [illegible]	aantal gebruikt	% [illegible]
Goor	RAP Overijssel, AP Overijssel, 1321-1940-1970, 8933	26-6-42	97	95	97	65,5
Gorinchem	GA Gorinchem, 53	4-3-42	106	110	106	35,8
Gouda	NIOD, 77-85: 267-284	1942	199	469	199	35,0
Graft	NIOD, 77-85: 267-284	7-3-42	1	1	1	100,0
Groningen	GA, 1755-4, 36-37	juni 1942	2.000	2.001	2.000	15,0
Grootebroek	NIOD, 77-85: 267-284	7-3-42	1	0	1	100,0
Haaksbergen	RAP Overijssel, AP Overijssel, 1321-1940-1970, 8933	4-7-42	55	56	56	56,7
Haarlem	NIOD, 77-85: 267-284	19-8-42	[illegible]	[illegible]	[illegible]	46,4
Haarlemmerliede en Spaarnewoude	GA Haarlemmerliede en Spaarnewoude, 1755	7-3-42	13	20	13	41,7
Haarlemmermeer	NIOD, 77-85: 267-284	6-3-42	48	19	45	77,1
Hardenberg	RAP Overijssel, AP Overijssel, 1321-1940-1970, 8933	26-6-42	38	37	35	13,2
Hardinxveld	NIOD, 77-85: 267-284	30-4-42	4	4	4	0,0
Haren	GA Haren, 1755	1941	56	49	52	90,9
Harlingen	Trouw, CJK, 260	1942	45	51	44	4,5
Hasselt	RAP Overijssel, AP Overijssel, 1321-1940-1970, 8933	26-6-42	11	11	11	36,4
Heel en Panheel	NIOD, 77-85: 267-284	25-6-42	1	0	1	100,0
Heemstede	GA Heemstede, 1350-1990, 671	9-3-42	210	234	206	62,6
Heenvliet	NIOD, 77-85: 267-284	1942	3	3	3	0,0
Heer	NIOD, 77-85: 267-284	[illegible]	31	30	31	19,4
Heerenveen	Trouw, CJK, 260	1942	49	5	1	20,0
Heerlen	Van Rooij-Henkens (1998)	23-3-42	174	171	173	51,0
Heiligerlee	NIOD, 77-85: 267-284	26-6-42	1	1	1	0,0
Heiloo	NIOD, 77-85: 267-284	1942	21	24	21	66,7
Heino	NIOD, 77-85: 267-284	22-6-42	1	1	1	100,0
Hellendoorn	RAP Overijssel, AP Overijssel, 1321-1940-1970, 8933	26-6-42	22	26	22	45,5
Hellevoetsluis	NIOD, 77-85: 267-284	1942	2	2	2	50,0
Hengelo (O)	RAP Overijssel, AP Overijssel, 1321-1940-1970, 8933	3-7-42	312	320	305	50,3
Hengelo (O)	SA Achterhoek, GA Hengelo (O), collectie Moshinc, 1122	na 1945	41	45	41	41,5
Hillegom	NIOD, 77-85: 267-284	1942	2	1	2	50,0
Hoogeveen	GA Hoogeveen, 1755-6	1942	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Holten	RAP Overijssel, AP Overijssel, 1321-1940-1970, 8933	juni 1942	57	57	57	56,1
Hoogezand	GA Hoogezand-Sappemeer, 1755	1941	89	89	85	18,2
Hoogkerspel	NIOD, 77-85: 267-284	3-3-42	5	5	5	100,0
Hoogwoud	NIOD, 77-85: 267-284	5-3-42	10	0	5	50,0
Hoorn	NIOD, 77-85: 267-284	5-3-42	34	35	32	62,5
Horsen	AP Utrecht, CdK, 4e afdeling, 653	23-6-42	7	7	7	50,0
Huizen	GA Huizen, 1935-1986: 1001, 1006	5-3-42	68	77	68	54,4
Hummelo en Keppel	SA Achterhoek, GA Hummelo en Keppel, 1025-1000, 11	14-7-42	14	6	14	71,4
IJlst	Trouw, CdK, 260	22-6-42	0	0	0	100,0
Juphaas	AP Utrecht, CdK, 4e afdeling, 653	23-6-42	57	57	57	54,5
Kampen	RAP Overijssel, AP Overijssel, 1321-1940-1970, 8933	4-7-42	39	43	39	43,1
Kapelle	NIOD, 77-85: 267-284	24-3-42	11	0	10	100,0
Kerkrade	NIOD, 77-85: 267-284	1942	47	33	45	33,3
Kring van Veen	NIOD, 77-85: 267-284	3-3-42	73	73	73	50,0
Kornenhoef	NIOD, 77-85: 267-284	6-3-42	2	1	2	50,0
Krimpen a/d IJssel	NIOD, 77-85: 267-284	[illegible]	4	5	4	25,0
Krommenie	NIOD, 77-85: 267-284	[illegible]	4	5	4	25,0

In "Een onderzoek naar de overlevingskansen van Joden in Nederlandse gemeenten 1940-1945', publiceren Marnix Croes en Peter Tammes de cijfers uit Huizen. Gepubliceerd in 2004 met een tweede druk in 2006. De ondertitel was: "Gif laten wij niet voortbestaan".

BANDENCENTRUM
"VITÉCO"

De specialisten voor banden en velgen

• Zomerbanden/winterbanden, de beste merken voor de laagste prijzen o.a.: Michelin, Goodyear etc. • Balanceren-uitlijnen • Hulpveersystemen • Accu's • Uitlaatservice • Skiboxen • Sneeuwkettingen • Caravan- en aanhangerbanden • Seizoenscontrole voor uw caravan

Klaar terwijl u wacht of op afspraak
Nieuw: stikstof als bandenvulling

Ambachtsweg 3
1271 AL Huizen
www.viteco.nl
035-5254891

ZATERDAGVERKOOP:

Kringloopwinkel Servitas

Op zoek naar leuke en goedkope spullen? Kom dan zaterdag 26 november naar de gezellige Kringloopwinkel van Stichting Servitas aan de Poolvos 2. De kringloop is geopend van 10.00 tot 14.00 uur.

Er is een grote sortering meubels, dames-, kinder- en herenkleding. Verder zijn er leuke huishoudelijke artikelen te vinden. Ook voor boeken, dvd's en cd's is de kringloop het adres. Er kunnen spullen ingeleverd of thuis opgehaald worden. Bel dan even met tel. 035-5262931 om een afspraak te maken over datum en tijd: "Zo dragen wij samen ons steentje bij aan een beter milieu. Wij werken uitsluitend met vrijwilligers.

De opbrengst van onze kringloopwinkel komt ten goede aan ouderen en sociaal zwakkeren in onze samenleving", aldus Servitas. Meer informatie op www.st-servitas.nl.

Burgemeester Vlug

INGEZONDEN

Met veel belangstelling heb ik uw artikelen gelezen over burgemeester Vlug. Een rehabilitatie door de gemeente Huizen zou op zijn plaats zijn. Wij kennen in ons dorp al verschillende straten die genoemd zijn naar oud-burgemeesters zoals Burgemeester Munnikhuizenstraat en Burgemeester Fonteinpark. Daarom het volgende voorstel: herbenoem het Prins Bernhardplein in Burgemeester Vlugplein. Hiermee wordt burgemeester Vlug gerehabiliteerd en ontdoen wij ons gelijktijdig van de naam van een persoon van bedenkelijke reputatie. Immers de heer Van Lippe-Biesterfeld is niet alleen één van de meest corrupte personen uit de vaderlandse geschiedenis, hij nam het ook niet al te nauw met de echtelijke trouw gezien zijn beide buitenechtelijke dochters.

J. Visser

Repair Café

Enthousiaste vrijwilligers zitten zaterdag 26 november weer klaar in het Repair Café Huizen om elektrische apparaten te repareren.

Ook kleine reparaties aan kleding, fietsen en speelgoed worden gedaan. Van 10.00 tot 13.00 uur is het Café open in wijkcentrum De Draaikom. Kom op tijd; er is koffie, thee en wifi aanwezig.